

QUINS CONTINGUTS TÈCNICS DEL JUGADOR AMB PILOTA S'HAURIEN D'ENTRENAR EN LA FASE DE COMPRENSIÓ DEL JOC EGOCÈNTRICA EN EL CLUB GIMNÀSTIC DE MANRESA?

JOAN GUILLAUMET SOLER

Curs 2013 - 2014

Albert Rudé

Grau en Mestre/a d'Educació Primària

Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes

Universitat de Vic

Maig 2014

“La competición formativa de los niños debe ser como sus zapatos, a su perfecta medida”

Horst Wein (1995)

Agraïments

Després de realitzar amb èxit els primers tres anys del grau, comences el quart curs amb la il·lusió d'acabar i la nostàlgia de deixar enrere un etapa fantàstica de la vida i que et porta a viure a una intensitat molt elevada. El quart curs és un dels anys més importants de la vida d'un estudiant universitari. Amb aquest context, els estudiants hem de realitzar el Treball de Final de Grau. En aquest treball s'han de poder observar els aprenentatges obtinguts durant el procés d'ensenyament realitzat en els anys anteriors. Malgrat aquest aspecte, el present treball no s'hagués pogut realitzar sense l'ajuda de moltes persones. Primer de tot, agrair al meu tutor, l'Albert Rudé, tota la seva ajuda i paciència durant l'elaboració del treball. En segon lloc, a la meua família i amics, que m'han ajudat amb tot el que m'ha fet falta, tant en aquests treball, com en els darrers anys d'Universitat. Per acabar, un agraïment molt especial al Club Gimnàstic de Manresa, un club que esdevé molt més que un simple club, una gran família.

UVIC Universitat de Vic
Facultat d'Educació,
Traducció i Ciències Humanes

ÍNDEX GENERAL

1. Resum/abstract	6
2. Marc teòric	7
2.1 Conceptes claus	7
2.2 Jean Piaget i la teoria del cognitivisme	8
2.3 Incidència de l'entrenador en el comportament dels jugadors: La teoria conductista.	11
2.4 Etapes de comprensió del joc	13
2.5 <i>El Fútbol a medida del niño</i>	15
2.6 La relació de la pilota amb els jugadors en l'etapa egocèntrica i sumativa.	16
2.7 El rol estratègic del jugador amb pilota	16
2.8 La presa de decisions segons l'experiència	18
2.9 Creació de jugadors intel·ligents	19
3. Marc metodològic	22
3.1 Informació del marc general	22
3.1.1 La pregunta	23
3.1.2 Les hipòtesis	23
3.1.3 Les variables	24
3.1.4 Els objectius	24
3.2 Contextualització i justificació de la recerca	25
3.3 La mostra	26
3.4 Esquema tàctic	28
3.4.1 Esquema tàctic hipotètic deductiu	28
3.4.2 Tècniques d'investigació	30
3.4.3 Instrument d'observació	31
3.4.4 Procediments i protocols de mesura	35
3.4.4.1 Procediments	35
3.4.4.2 Protocols	35
3.5 Aspectes ètics	37

4. Anàlisi, discussió i comunicació dels resultats	39
4.1 Resultats, comunicació i discussió	39
4.2 Conclusions	51
4.3 Limitacions i perspectives de futur	53
5. Bibliografia	54

ÍNDIX DE FIGURES I TAULES

Figura 1. Triangle interactiu	9
Figura 2. Creació de ZDP	10
Figura 3. Conductisme en el futbol	12
Figura 4. Com aprenem?	14
Figura 5. Rols del jugador amb pilota	18
Figura 6. El mètode científic	23
Figura 7. Cicle del mètode hipotètic-deductiu	29
Figura 8. Software LONGOMATCH	32
Figura 9. Pàgina principal del software LONGOMACH amb la Categorització amb la categorització dels continguts.	32
Quadre 1. Document Ad Hoc de quantificació dels resultats	33
Figura 10. Nº D'accions en els partits sense entrenador	40
Figura 11. Zones del camp	41
Figura 12. Nº D'accions en els partits sense entrenadors	41
Figura 13. Quantificació d'accions totals	43
Quadre 2. Continguts pre benjamí D	46
Quadre 3. Continguts pre benjamí A	47
Quadre 4. Continguts benjamí B	48
Quadre 5. Continguts benjamí A	49
Figura 14. Accions de tècnica individual VS accions de tècnica col·lectiva	50

2. Resum

Lassierra i Lavega (1994) van determinar quines eren les etapes de comprensió del joc en els esports col·lectius. El futbol no és una excepció i tots els jugadors passen per diferents etapes de comprensió del joc. Aquestes etapes són l'egocèntrica, la sumativa i la col·lectiva. En cada etapa els jugadors estan preparats per aprendre unes coses diferents i els entrenadors no podem pretendre que els joves futbolistes practiquin el futbol dels adults. S'han de cremar totes les etapes per arribar a jugar com els adults. En aquest treball determinaré quins continguts futbolístics del jugador amb pilota s'han d'entrenar en el Club Gimnàstic de Manresa en l'etapa de comprensió del joc més primerenca: L'egocèntrica.

Paraules claus: Futbol, etapes de comprensió del joc, egocèntrica i aprenentatge.

2. Abstract

Lassierra and Lavega (1994) stated the comprehension stages of the games in team sports. Football is not an exception and all players go through various comprehension stages of the game. These stages are the egocentric, the summative and collectively. At each stage, the players are ready to learn some different aspects and the coaches can not make the young football players practise as if they were adults. They should have passed through all the stages before playing as adults. The aim of this research is to investigate which football contents should be trained during the earlier comprehension stage of the game: the egocentric stage. .

Key words: football, comprehension stages of the game, egocentric, learning.

2. Marc teòric

En aquest apartat he buscat informació per fonamentar teòricament tots els aspectes relacionats amb l'objecte d'estudi i que són cabdals en el treball i en la seva investigació. Per realitzar aquesta recerca he consultat llibres, manuals, webs, enciclopèdies per tal de trobar informació de qualitat sobre el tema del treball. En aquest apartat hi consten diferents autors que ja han efectuat investigacions sobre aspectes relacionats amb el tema de la investigació. No només hi han autors relacionats amb l'esport i el futbol, sinó que també he buscat altres autors més generals com Piaget, Vigotsky i Skinner, i així poder traslladar les seves teories i visions sobre l'aprenentatge al món del futbol base.

2.1 Conceptes claus

En la recerca valoraré un seguit de continguts tècnics del jugador amb pilota. Segons el llibre *Técnica individual y colectiva* de la Real Federación de fútbol (2003), la tècnica en el futbol es pot definir com totes aquelles accions que un jugador de futbol és capaç de realitzar, dominant i dirigint la pilota cap a un lloc concret. Podem diferenciar dues tipologies de tècnica, la individual i la col·lectiva. Dins del concepte de tècnica hi podem incloure nombrosos continguts, com la passada, la conducció, el control...En aquest apartat definiré tots els continguts que es valoraran en aquesta recerca.

- Continguts de tècnica individual (RFEF):

1. **El control:** Fer-se amb la pilota , dominar-la i deixar-la en una posició que permeti jugar-la immediatament en una acció posterior.
2. **Control orientat:** Fer-se amb la pilota, dominar-la i orientar-la cap a la zona del camp on es vol seguir jugant.
3. **Conducció:** És la tècnica que utilitza el jugador al controlar i manejar la pilota i fer-la rodar pel terreny de joc.

4. **Protecció de pilota:** Acció tècnica que busca protegir la pilota davant l'amenaça d'un jugador rival.
5. **Tir:** Acció tècnica que consisteix en tot tipus d'enviament de la pilota sobre la porteria contrària.
6. **Joc aeri:** Acció tècnica que es realitza quan es colpeja la pilota amb el cap.
7. **Regat:** Acció tècnica que ens permet progressar amb la pilota, conservant-la i desbordant l'adversari perquè no intervingui en el joc.
8. **Rebuig:** Acció tècnica que consisteix en tocar la pilota de forma més o menys violenta per treure la pilota d'una zona determinada.

- Continguts de tècnica col·lectiva:

1. **Passada:** Acció tècnica que permet establir relació entre dos o més components d'un equip mitjançant la transmissió de la pilota per un toc.

Aquests són els continguts específics del jugador amb pilota que observaré i analitzaré en la present recerca.

2.2 Jean Piaget i la teoria del cognitivisme

El cognitivisme es basa en explicar com les persones coneixen, aprenen, construeixen nous esquemes mentals i comprenen el món. Els cognitivistes intenten comprendre la forma en que els éssers humans processem la informació que percebem i com aquesta passa a formar part dels nostres coneixements. La teoria del cognitivisme es basa en la interacció de tres elements que esdevenen bàsics i essencials perquè els éssers humans puguem crear nous esquemes mentals. Aquests tres elements són: els continguts en un context determinat, la pròpia persona i els professors/formadors/entrenadors. La diferent interacció entre aquests tres elements explica l'evolució i les diferents etapes cognitives de les persones.

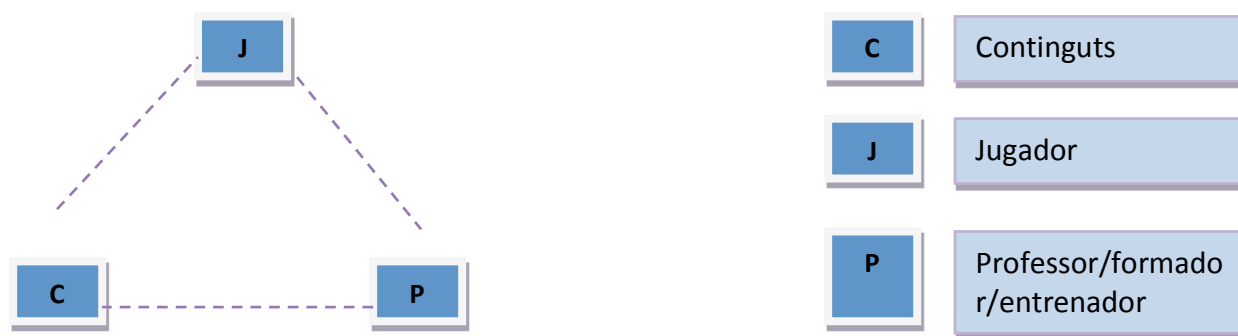

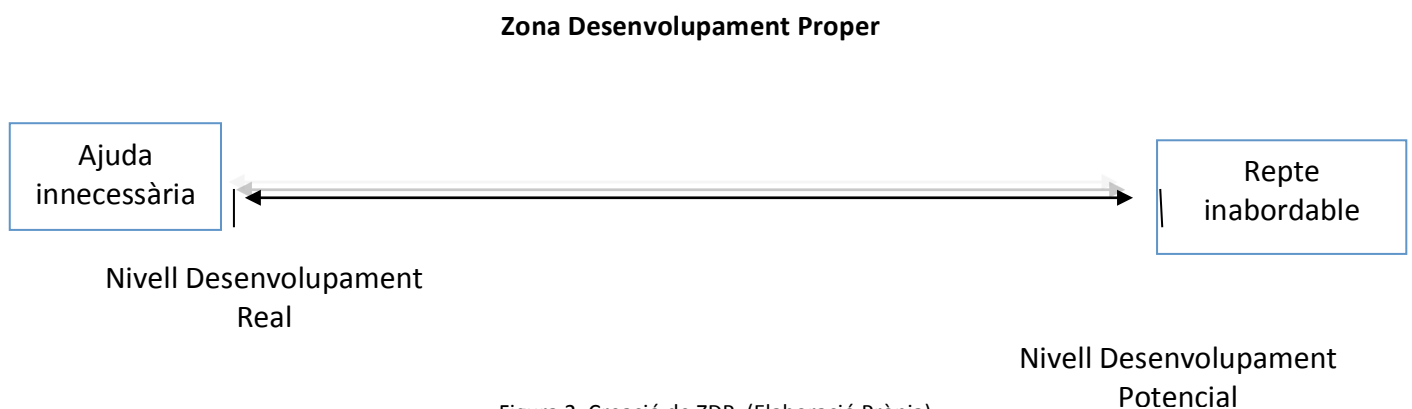
Figura 1. Triangle interactiu (Elaboració Pròpia)

Segons de la Torre(1998) citat en el llibre “A medida del niño” de Wein (1995: p.22) diu que: “ Vistas las características eminentemente cognitivas del fútbol conviene enfocar su aprendizaje como construcciones significativas de conocimientos, fruto de una equilibrada interacción entre jugador, formador-entrenador y contenidos en un determinado contexto.”

Un dels autors que més ha treballat sobre aquesta teoria i que es considera el pare de la teoria de la psicologia evolutiva és Jean Piaget. L'autor suís defensa que els humans construïm tots els nostres coneixements i la nostra intel·ligència a sobre dels reflexos, que són moviments innats que tenim des de que naixem. Aquests reflexos són la base del nostre coneixement i de la nostra intel·ligència. A mida que ens anem fent grans i anem creixent les nostres experiències es van acumulant i es van creant els nostres esquemes mentals i així construïm el nostre coneixement. Els esquemes mentals són la forma en que els nens estructuren i organitzen els seus coneixements. Els esquemes mentals determinen allò que saps i allò que no saps. En aquest context Piaget va determinar uns estadis o etapes amb l'objectiu de determinar en cada fase de l'evolució dels nens quines capacitats, necessitats o estímuls són capaços de captar o assimilar.

En el meu treball em recolzo en aquest aspecte de les etapes evolutives dels infants per proposar la idea que tinc sobre l'entrenament de nens i nenes. Em baso també amb la interacció dels tres elements que conformen el triangle interactiu.

Piaget va marcar els límits orientatius que defineixen les característiques de cadascuna d'aquestes etapes. Malgrat aquest aspecte teòric, també hi veig relació amb altres teories i autors com Vigotsky i la seva teoria de creació de zones de desenvolupament proper. La zona de desenvolupament és la distància que hi ha entre el nivell de desenvolupament real dels jugadors (allò que poden fer per ells sols) i el nivell de desenvolupament potencial (allò que poden fer amb ajuda). Així i partint d'aquest concepte, si plantejem els entrenaments per sobre del nivell de desenvolupament potencial, els jugadors no ho poden realitzar perquè no estan preparats i els hi produïm reptes inabordables. D'altra banda i en el cas contrari, si plantejem els entrenaments per sota del nivell de desenvolupament real, els jugadors no progressen perquè entrenen coses que ja saben fer i, per tant, els hi donem ajudes innecessàries. Els entrenaments i les ajudes que donem als nostres jugadors han d'estar entre el seu nivell de desenvolupament real i el seu nivell de desenvolupament potencial.

Segons aquesta teoria els entrenaments han d'entrar dins de les capacitats d'aprenentatge real que tenen els jugadors. En aquest sentit el coneixement de les capacitats i habilitats que ha de tenir un entrenador respecte als seus jugadors esdevé

essencial. Només així l'entrenador podrà adaptar les seves ajudes als seus jugadors. Per ensenyar hem de partir d'allò que l'alumne sap fer.

2.3 Incidència de l'entrenador en el comportament dels jugadors: La teoria conductista.

En aquesta recerca pretenc avaluar les accions que realitzen dins del terreny de joc uns joves futbolistes. L'observació d'aquests futbolistes la realitzaré tenint en compte una única variable. Aquesta variable és la presència activa de l'entrenador. Amb aquesta pràctica persegueixo l'objectiu de saber i entendre les accions que realitzen els jugadors quan l'entrenador és al camp donant indicacions o quan l'entrenador no hi és. Podem entendre els canvis de comportament que poden sorgir a partir de la teoria del conductisme.

Segons aquesta teoria els nens es comporten d'una determinada forma perquè els entrenadors els hi diuen. Aquesta teoria contempla el mite de la *tabula rasa*. Aquest mite exemplifica la ment dels nens, aquesta ment està buida i s'omple a partir de tots els coneixements que els adults els hi donem. Així doncs, en el marc d'aquesta teoria, els joves jugadors de futbol realitzen unes determinades accions quan hi ha l'entrenador perquè aquest els diu que les facin. Però quan no hi ha l'entrenador, com actuen els nens? Per què es regeixen? Què els motiva a actuar d'una forma o una altra?

Totes aquestes preguntes es resolen en l'apartat anterior. Cognitivament els nens estan preparats per realitzar unes accions o unes altres depenent de l'edat en que es trobin, així doncs podem trobar moltes diferències en els mateixos nens quan hi ha l'entrenador envers quan no hi és.

La teoria conductista es basa en que els nens aprenen a partir dels estímuls que els proporcionen els adults, reben un estímulo i efectuen una resposta relacionada amb l'estímul inicial. En aquesta recerca veurem si quan no hi ha estímulo la resposta dels nens és la mateixa.

Davant aquestes dues possibilitats, ens podem plantejar dues variables:

1. Si el nen no realitza les mateixes accions que quan percebia un estímul previ podem determinar que els estímuls estan sent superiors a la seva capacitat cognitiva i que per tant, no té consolidats els aprenentatges que proposa l'entrenador.
2. Si el nen actua de la mateixa forma, indiferentment de quan hi ha entrenador o no hi ha entrenador, es pot dir que el jove jugador ha realitzat un procés de socialització amb els estímuls que ha proporcionat l'entrenador i ja ha incorporat en els seus esquemes mentals les consignes i estímuls de l'entrenador.

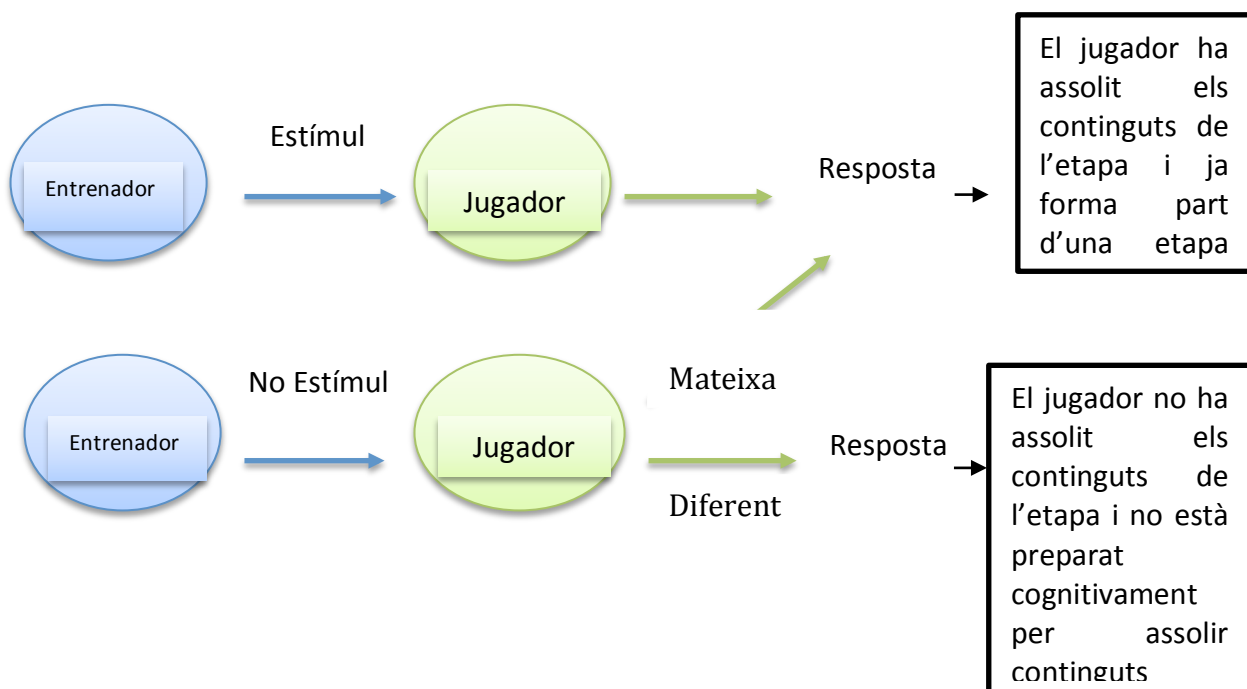

Figura 3. Conductisme en el futbol. (Elaboració Pròpia)

2. 4 Etapes de compressió del joc

Els nens i nenes futbolistes passen per diferents etapes de maduració cognitiva. En cada una d'aquestes etapes entenen el joc de diferent manera. És a dir, un nen de 7 anys no pot identificar ni percebre les situacions futbolístiques que pot observar un nen de 12 anys, ni cap dels dos podrà veure el futbol de la forma que el veu un de 18 anys.

Els nens i nenes que es troben dins de l'etapa d'Educació Primària es troben en diferents fases evolutives que marquen de forma clara els seus comportaments a l'aula, a casa, amb els amics, amb els pares o amb els professors... El futbol no n'és l'excepció. Tots els jugadors de futbol de 6 a 12 anys pertanyen a diferents etapes que marquen la seva forma de veure i interpretar el futbol individual i col·lectivament. En cadascuna d'aquestes etapes els nens desenvolupen unes determinades característiques personals i uns factors individuals i socials que fan que siguin més propensos a realitzar unes accions que unes altres. Aquestes etapes són la egocèntrica, la sumativa i col·lectiva.

En primer lloc hi ha l'etapa egocèntrica. Aquesta etapa oscil·la entre els 3 i els 6 anys. En aquesta etapa es sol presentar jocs senzills, exercicis individuals i totalment egocèntrics. El nen no contempla les regles ni la cooperació amb els companys. Els nens no entenen l'èxit comú sinó que només s'esforcen per objectius individuals, com marcar un gol. En aquesta etapa els nens tampoc entenen aspectes tàctics ni de col·locació. Els companys no formen part del seu món. Només contempen la seva figura i la pilota.

La següent etapa és la fase sumativa. Aquesta etapa oscil·la entre els 6 i els 11 anys. Aquesta etapa s'entén a partir de la unió de diferents intervencions individuals que acaben provocant una acció col·lectiva, és a dir, les accions col·lectives s'expliquen a

partir de la suma de diferents accions individuals. Els nens no estan preparats per entendre el futbol com un joc d'equip, però sí que són capaços de confiar amb els companys quan veuen que no poden mantenir més la pilota. La diferència entre l'etapa egocèntrica i la sumativa és que en la primera el nen aguanta la pilota fins a la pèrdua i en la sumativa els infants són capaços de passar-la quan veuen que tenen el risc de perdre la pilota. Els nens només passaran la pilota quan tinguin problemes per progressar.

La última fase és la col·lectiva. A partir dels 11 anys els nens entenen l'esport i el futbol com una situació de grup. Els nens ja són capaços de jugar col·lectivament i cooperar entre ells per aconseguir objectius comuns, deixant de banda els objectius individuals que fins aquell moment havien predominat. Prefereixen jocs reglamentats i saben identificar les accions a realitzar, com passar la pilota, per afavorir i donar avantatge al seu equip.

Lasierra i Lavega expliquen en el seu llibre *1050 Juegos y Formas de iniciación a los deportes de equipo*, totes aquestes etapes de forma detallada i jocs d'iniciació per a cada etapa. També deixen escrit que els nens han de realitzar allò que estan capacitats per fer. " Per tant, si demanem a un nen que identifiqui una cosa que no està capacitats per fer, el nen no la farà tot i que s'esforci molt per aconseguir-ho. Si ho fa en algunes accions perquè li demana l'entrenador, com passar la pilota, ho farà sense tenir en compte les condicions del seu entorn que li permeti saber si ha de passar la pilota i quan, o si ha de progressar ell sol". (Lasierra i Lavega, 1994)

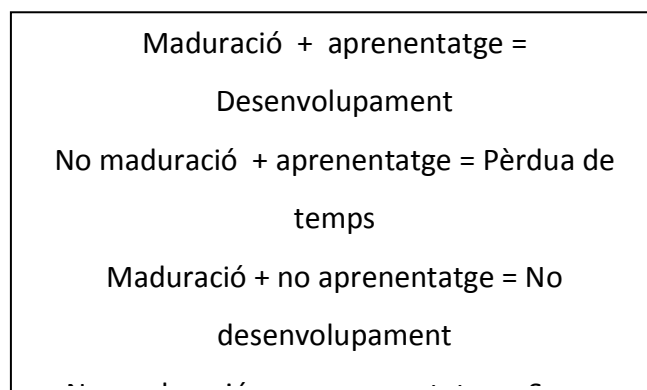

Figura 4. Com aprenem? (extret de Lasierra i Lavega 2004)

2. 5 El futbol a medida del niño

El futbol a la medida del niño és un llibre que va escriure Horst Wein al 1995 que va dirigit a entrenadors, formadors i a totes les persones relacionades amb el futbol. El llibre defensa que els nens i nenes que practiquen el futbol, han d'adquirir en l'entrenament els coneixements i conceptes futbolístics que són adequats per l'edat on es troben. Com molt bé diu el títol del llibre: El futbol a la mesura del nen. És un llibre que es pot extrapolar a tots els esports i a l'educació en general.

Aquest llibre es basa en els jugadors de les etapes escolars (3-5 anys), pre-benjamí (6-8 anys), benjamí (8-10 anys) i aleví (10-12 anys). En cadascuna d'aquestes etapes Horst Wein presenta diferents tipus d'entrenament i diferents formes de competició amb la intenció que els nens puguin jugar a futbol de forma natural i no haver d'adaptar-se a les condicions del futbol dels adults. Les formes diferents de competició que proposa l'autor per a cada etapa són els partits 3x3 per l'etapa escolar, els partits 5x5 en etapa pre-benjamí, els 7x7 en etapa benjamí i els 8x8 en etapa aleví. Així l'autor assegura una adaptació al futbol d'acord amb el nivell físic i mental dels nens i nenes. Cadascú ha de practicar allò que pot millorar i allò que és adequat per les seves característiques cognitives i fisiològiques. Segons Wein (1995) citat en el llibre de Pacheco (2007 p.23) "Futbol: La enseñanza i el entrenamiento del futbol " diu que: "Es necesario adaptar el juego al niño i no obligar al joven futbolista a adaptarse al juego de los adultos". Amb aquesta frase l'autor deixa molt clares les seves intencions i la seva metodologia d'entrenaments, adaptar el futbol dels adults als nens i nenes.

La principal raó que hi ha per adaptar el futbol dels adults als nens és la seva participació en el joc i la seva interacció i pràctica amb la pilota. Segons un estudi realitzat pels entrenadors Carvalho y Pacheco de la Federació Portuguesa de Futbol els nens de 10 anys que participen en el futbol 7 toquen molt més la pilota que els nens de la mateixa edat que participen en competicions de futbol 11. En concret, aquests dos entrenadors, demostren en el seu estudi que els jugadors que participen en el futbol 7 toquen més la pilota, realitzen més passades, rematen més, condueixen més i

hi ha més situacions de gol i, en conseqüència, més gols. Totes aquestes situacions demostren que els nens participen més en el futbol 7 que en el futbol 11.

L'objectiu del futbol base és donar les eines i conceptes adaptats als nens i nenes que comencen a jugar a futbol, perquè quan siguin adults puguin utilitzar aquestes eines en situacions adaptades a les seves característiques.

2.6 La relació de la pilota amb els jugadors en l'etapa egocèntrica i sumativa.

La principal eina que tenen els nens per aprendre a jugar a futbol és la pilota. És necessari que els joves futbolistes puguin experimentar amb la pilota, de forma individual i col·lectiva, com més estona millor. La pilota és l'element del futbol més significatiu per els nens d'etapa egocèntrica i sumativa. La pilota ho és tot per els nens que es troben en aquestes etapes. Segons Berruezo (2003) la relació que tenen els nens amb la pilota es pot considerar una relació íntima, que no només ajuda a millorar els jugadors tècnicament, sinó que els millora cognitivament i intel·lectualment.

La relació del jugador amb la pilota millora l'atenció del jugador, la percepció, els raonaments que realitza dins el terreny de joc i la memòria futbolística. Totes aquestes millores del jugador incideixen en els aprenentatges globals que obtenen els futbolistes. Els jugadors han de conviure amb la pilota i s'han de relacionar. Com més temps convisquin jugador i pilota més significatius seran els aprenentatges i més milloraran els jugadors.

2.7 El Rol estratègic del jugador amb pilota

Diversos autors (Vanek i Cratty, 1972; citat per Castello, 1999) defineixen que els esports col·lectius són esports de situació, ja que el desenvolupament motor dels jugadors està molt relacionat amb les capacitats d'aquests per respondre de forma adequada i eficaç a les diferents situacions que van sorgint en el joc. Els esports de situació doncs, posseeixen una problemàtica constant degut als canvis constants del context en que els jugadors han de realitzar les seves accions.

Així doncs, quan un jugador té la possessió de pilota ha d'estar pendent de moltes variables en constant moviment. Segons els moviments que percebi en el seu entorn proper haurà d'efectuar una acció tècnica o una altra, o haurà d'interpretar el joc d'una forma o d'una altra ben diferent. En el futbol l'entorn és canviant i les possibilitats de moviments són moltes però poques són les adequades en cada situació. En aquest aspecte podem reafirmar que el futbol és un esport amb característiques cognitives i motores. En el futbol aquests dos aspectes són insuperables. Tal com diu Castello (1999) " Así pues, hablar de habilidad técnico-táctica supone referirse a los dos aspectos de la habilidad de forma simultánea, al cognitivo y al motor."

Moreno i Morcillo (2004) exposen que quan un jugador té la possessió de la pilota, malgrat tots els canvis constants del context només pot realitzar tres principis generals de joc. Aquests principis generals són: Conservar la pilota, progressar i finalitzar. Segons el que es vulgui pretendre i quina intenció tàctica es persegueixi, els jugadors realitzaran un d'aquests tres principis. Tots els jugadors que es troben en el terreny de joc tenen diferents rols d'actuació. Aquests rols són canviant i tots els jugadors els realitzen tots durant el transcurs del joc. En el desenvolupament del joc, els jugadors tenen quatre rols a desenvolupar:

1. Rol del jugador amb la pilota
2. Rol del company del jugador amb pilota
3. Rol d'oponent directe
4. Rol d'oponent no directe

Els jugadors segons quin rol estiguin desenvolupant hauran de realitzar una intenció tàctica concreta i cada intenció tàctica té unes habilitats tècniques i tàctiques concretes.

Principis generals	Rols	Intenció tàctica	Habilitat tècnic – tàctica
Conservar la pilota	Jugador amb pilota	- Fixar	Desplaçaments
		- Relacionar-se amb el company	Passada
		- Desbordar	Regat, finta, conducció
		- Llançar	Tir, remat
		- Protegir la pilota	Utilització del cos, maneig de la pilota
Progressar	Company del jugador amb pilota	- Fixar	Finta i desplaçament
		- Mobilitzar	
		- Desmarcatge	
		- Atracció de rivals	
Finalitzar			

Figura 5. Rols dels jugador amb pilota. (Adaptat de Moreno i Morcillo 2004)

2.8 La presa de decisió segons l'experiència

Qualsevol acció que s'esdevé dins del terreny de joc requereix una presa de decisió prèvia. Segons la decisió que prengui el jugador, podrà ser una acció eficaç o no eficaç. El futbol és un esport complex on les variables són múltiples segons al moment i les situacions són canviants i no poden ser repetides amb exactitud. En la majoria

d'accions no hi ha una resposta disjuntiva, sinó que la presa de decisió es planteja des de l'elecció de moltes respostes. Els jugadors segons cada situació o context han de saber escollir la millor opció i un dels factors que més influeix en l'elecció d'aquest, és l'experiència futbolística que tenen. Així hem de diferenciar entre les accions que realitzen els jugadors que comencen a jugar a futbol (novells) i els que ja tenen un bagatge previ (experts). Un jugador amb experiència pot desenvolupar uns mecanismes cognitius i emocionals durant el procés de la presa de decisió que determinaran la seva actuació. Segons McMorris (1988) quan un jugador ha de prendre una decisió es planteja un seguit de preguntes que segueixen un ordre jeràrquic. Aquestes preguntes tenen el seu origen en accions prèvies i semblants a aquella i segons l'èxit que van tenir aquelles accions prèvies el jugador realitza una acció tècnica o una altra. El jugador amb experiència abans de realitzar una acció, pot recordar una situació semblant i pensar quina elecció va fer en aquell moment i saber si va tenir èxit o no i a partir d'aquell record realitzar una acció o una altra. D'altra banda, un jugador que no té experiència dins dels terrenys de jocs no té tanta gamma d'accions realitzades i, per tant, té moltes més probabilitats de realitzar una elecció equivocada.

2.9 Creació de jugadors intel·ligents

El futbol és un esport d'equip on el cervell i la intel·ligència personal de cada nen marquen les diferències. Segons Tomás Lafuente Lacueva, entrenador Nacional de futbol i Tècnic Especialista en Entrenament de Porters, un jugador intel·ligent és aquell jugador que coneix el joc i coneix el futbol. Aparentment el futbol és molt senzill, dos equips, formats per un porter i deu jugadors amb l'objectiu d'introduir una pilota dins de la porteria contrària més cops que el rival i així aconseguir una victòria. Ara bé, no tot és tan senzill com sembla.

"... La fundación Marcet iniciaba una diáspora a los cinco continentes para la investigación de métodos pedagógicos para la enseñanza del fútbol, con la idea clara

que el talento que se tiene que desarrollar en los jugadores es la inteligencia en el futbol” Fundació Marcet. Revista Abfutbol Número 61, p 17 Desembre de 1012.

“... En un partido, el tiempo medio de posesión del balón por un jugador son dos minutos. ¿Que debe hacer durante los restantes 88? La respuesta es clara: se trata de un proceso rápido que tiene que fluir: ver apreciar, decidir, actuar. [...] lo que determina si un jugador es inteligente, es lo que hace el jugador en los 88 minutos restantes”.Fundació Marcet. Revista Abfutbol Número 61, p 18 Desembre de 1012.

“Un jugador inteligente es el que es capaz de tomar decisiones correctas con mayor rapidez que el resto de jugadores y saber aplicar en el momento preciso todas las técnicas que domina, lo que le permite resolver el problema existente en cada situación del juego”. Horst Wein. Revista Abfutbol Número 61, p 18 Desembre de 1012.

L'objectiu dels entrenadors és proporcionar i ensenyar els recursos necessaris als jugadors amb la finalitat que aquests utilitzin el recurs més adequat en cada situació i el més ràpid possible. El jugador que domina aquest factor és aquell jugador que entén el joc del futbol.

“... a mi em van educar des dels tretze o catorze anys perquè conegués el futbol. Abans jugava per jugar i creia que les coses passaven perquè sí.”

“ Però m’han fet entendre que les coses succeeixen perquè hi ha una lògica. Em van educar per desxifrar el joc, i en canvi, a la majoria de nens ningú els va dir res.” Pep Guardiola. Revista Abfutbol Número 61, p 26 Desembre de 1012.

El jugador intel·ligent és aquell que està constantment buscant diferents solucions per el mateix problema i sempre tria la millor opció. Per crear jugadors intel·ligents és important partir des de la base, des dels més petits. La principal forma de crear

jugadors intel·ligents segons Horst Wein és entrenar allò que els nens cognitivament estan predisposats a fer i adaptar-nos a ells. L'entrenador s'ha d'adaptar als seus jugadors i formar-los a partir de l'experiència i el nivell d'aquests. L'entrenador ha de fer de guia i ha de fer que els nens siguin autònoms dins del camp, és a dir, que decideixin ells en cada situació. En l'error i la percepció d'aquests hi ha l'aprenentatge en els joves futbolistes.

3. Marc Metodològic

En el Marc Metodològic hi han inclosos els conceptes del Marc General, l'esquema tàctic i tècnic de la recerca, la determinació del context de la recerca, la justificació de la mostra, les estratègies i els instruments de mesura utilitzats, els procediments i protocols i els aspectes ètics de la recerca.

3.1 Informació del Marc General

En aquest apartat he inclòs la informació desenvolupada en el Marc General. Aquesta informació va esdevenir el punt de partida de la recerca. En aquesta fase prèvia a la recerca hi han incloses la pregunta d'investigació, les hipòtesis, les variables i els objectius generals i específics.

Segons García-Dávila y Oña (2005) el mètode és una via per arribar a una meta determinada. El mètode és clau en el procés d'obtenció d'informació i coneixements. La ciència que estudia tots aquests procediments és la metodologia.

Qualsevol recerca d'informació està relacionada amb el mètode científic. Aquest mètode és entès com el conjunt de regles que ens mostren els procediments d'una investigació per obtenir un coneixement científic. García-Dávila y Oña diu: "Debemos indicar que se trata de un método sistematizado y delimitado en su estructura, no de una receta mágica que utiliza el investigador como justificación para obtener conocimiento científico."

Així doncs, qualsevol recerca científica ha de tenir un caràcter sistematitzat, coherent i delimitat. Per complir aquestes característiques concretes s'han de seguir unes fases ben delimitades. Primer de tot, s'ha de definir un problema. Aquest problema se'l considera com l'element més important i més problemàtic de detectat i delimitar. És allò que pretenem estudiar, entendre o millorar. Posteriorment s'han de delimitar les hipòtesis. Al formular hipòtesis pretenem avançar-nos als esdeveniments. Al formular-les pretenem expressar allò que sentim i creiem que passarà a l'estudiar i investigar el problema. Després d'observar i reflexionar sobre l'objecte d'estudi podem formular aquestes hipòtesis. El següent pas del mètode científic és la recollida de dades. En

aquesta fase l'objectiu és recollir tota aquella informació ja existent que és clau per poder estudiar i analitzar l'objecte d'estudi. Per acabar, la última fase és l'anàlisi i la discussió dels resultats. Aquesta fase s'ha de comparar amb tota la informació trobada i analitzada en el pas previ. En aquesta fase podem definir la solució al problema i veure si les nostres hipòtesis es compleixen o no.

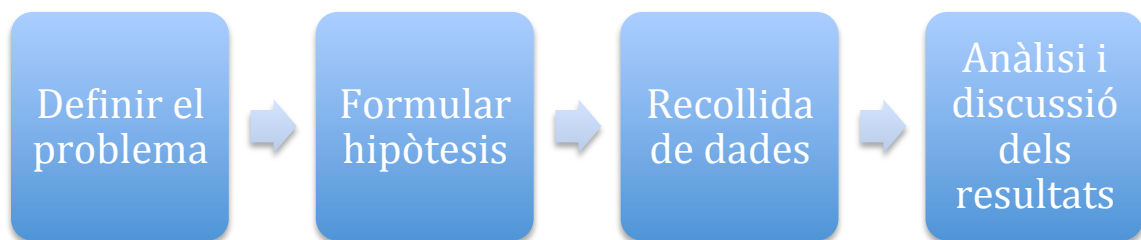

Figura 6. Mètode científic (extret de Garcia-Dávila y Oña 2006)

3.1.1 La Pregunta

En aquesta recerca d'informació intento trobar una resposta justificada, clara i coherent a la pregunta: "Quins continguts del jugador amb pilota s'haurien d'entrenar dins l'etapa de comprensió del joc egocèntrica en el club Gimnàstic de Manresa?".

3.1.2 Les Hipòtesis

La primera hipòtesis és definir els continguts que el jugador amb pilota hauria d'entrenar més: Conducció, regat, tir i protecció de pilota. La segona és que els continguts de la passada, els diferents tipus de control i el rebuig, també s'haurien

d'entrenar amb el jugador però amb menys importància que els primers. La tercera és que la categoria i l'experiència futbolística influencien en els continguts a entrenar segons cada jugador. La quarta hipòtesis és que la categoria i l'experiència futbolística influencien en els continguts a entrenar segons cada jugador. Per acabar, la darrera hipòtesis és que la planificació dels continguts del Club Gimnàstic de Manresa no coincideix amb els continguts que més realitzen els jugadors en l'etapa egocèntrica.

3.1.3 Les variables

A partir d'aquestes hipòtesis vaig delimitar unes possibles variables dependents, independents i contaminadores. Les variables dependents fan referència als continguts d'entrenament per l'etapa egocèntrica de comprensió del joc. D'altra banda, les variables independents són les accions de joc del jugador amb pilota: conducció, regat, protecció de pilota, passada, control, control orientat, tir, centrada, remat de cap i rebuig. Per acabar també s'han formulat variables contaminadores que condicionen les accions dels jugadors. Aquestes variables són la categoria, temps que porta el jugador jugant a futbol, intervenció activa de l'entrenador o no, planificació de continguts del club pel jugador amb pilota i l'equip contrari.

3.1.4 Els objectius

Així doncs, amb tots aquests elements i aquest context determinat hi han diferenciades dues tipologies d'objectius: Els generals i els específics. L'objectiu general és: "Determinar i quantificar quins continguts del jugador amb pilota s'haurien d'entrenar dins l'etapa de comprensió del joc egocèntrica en el club Gimnàstic de Manresa." D'altra banda els objectius específics són: El primer, establir l'etapa de comprensió del joc dels jugadors que formen la mostra. El segon és comprovar si els factors de categoria, temps que porten jugant a futbol i intervenció activa o no de l'entrenador, influeixen en els continguts d'entrenament que el jugador amb pilota hauria d'entrenar segons l'etapa de comprensió de joc egocèntrica. El darrer objectiu específic és comparar la planificació de continguts del jugador amb pilota del club

Gimnàstic de Manresa amb els continguts d'entrenament per aquest mateix rol estratègic segons l'etapa de comprensió de joc egocèntrica.

3.2. Contextualització i justificació de la recerca

El meu estudi es realitzarà a l'escola de futbol base Gimnàstic de Manresa, situada a la capital del Bages. El Club Gimnàstic de Manresa es va crear el 1946, des de llavors les persones que n'han format part han treballat amb l'objectiu de formar joves futbolistes, no només en l'àmbit esportiu sinó també en l'aspecte formatiu de la persona. El Gimnàstic de Manresa és un club referent del futbol base català, no només per les categories dels seus equip, sinó per la seva filosofia de club, que intenta que tots els equips juguin i entrenin de la mateixa forma.

Aquesta recerca es basa sobre un problema vigent en l'entrenament del futbol base en l'etapa egocèntrica. Aquest problema és el de realitzar entrenaments que no s'adeqüen a les capacitats cognitives dels jugadors i per tant, els jugadors no poden entendre el significat d'allò que estan entrenant. Amb aquesta recerca, a partir de la gravació, observació i anàlisi de diferents partits, podrem determinar quins són aquells continguts més adequats a treballar en aquesta etapa primerenca.

Els protagonistes de la meua recerca són els jugadors de quatre equips de diferent edat, però que es troben tots dins de l'etapa de comprensió del joc egocèntrica. Aquests quatre equips són el pre-benjamí de primer any (6-7 anys) i el pre-benjamí de segon any (7-8 anys). Aquests dos equips participen en la única categoria federada en etapa pre-benjamí que proposa la Federació Catalana de Futbol. Els altres dos equips són el benjamí de primer any (8-9 anys) que juga en la Primera divisió i el benjamí de segon any (9-10 anys) que participa en la Lliga Preferent de la Federació Catalana de Futbol.

El treball de camp ha tingut dos vessants ben diferenciades. Per un costat, vaig realitzar qüestionaris als entrenadors dels equips que formen la mostra. L'objectiu d'aquests qüestionaris era saber si els entrenadors coneixien l'etapa de comprensió del joc que es troben els seus jugadors, si seguien la programació de continguts del club i saber quins continguts treballen en els seus entrenaments. Amb aquesta

informació vaig poder saber què entrenen els entrenadors i si això que entrenen té relació amb allò que diu el club.

D'altra banda, la segona part del treball de camp es va basar en la gravació de dos partits de cadascun dels quatre equips que participen en la recerca. Una partit, dels dos que es graven sobre cada equip, és de competició oficial i l'altra és d'entrenament. Aquest partit d'entrenament es va disputar contra un altre equip del club, de nivell similar i amb la peculiaritat que no hi va haver ni entrenador, ni pares. En el camp només hi havien els jugadors, un càmera i un àrbitre que no coneixia els nens. L'objectiu d'aquesta pràctica era reduir al màxim els possibles agents d'influència exteriors i fer que els jugadors es trobessin còmodes per jugar a futbol sense estar pendent de les indicacions de ningú.

3.3. La mostra

Heinemann (2003) defineix la mostra com els objectes, persones, successos, textos... seleccionats mitjançant un procediment coherent per ser analitzats. En tota investigació científica hi ha un univers de treball propi. Aquest univers està format per tots aquells objectes per els que són vàlids els resultats obtinguts en la investigació. Tots els elements que entren en el concepte d'univers de treball poden extreure informació rellevant. La mostra té la funció de delimitar tots aquests objectes i acotar l'objecte d'estudi a lo que realment és important i rellevant. Heinemann (2003) diu: "Por tanto, para delimitar el universo de Trabajo es necesario reflexionar previamente sobre las consecuencias que para el resultado de la investigación puede acarrear su delimitación. En caso de error en la delimitación de aquí pueden producirse resultados casuales. Esta delimitación requiere conocimientos que quizá solo sean obtenibles mediante el estudio que se desea realizar."

Existeixen diferents tipologies de mostres. Segons la informació que es pretén obtenir es pot utilitzar un tipus de mostra o un altre. En el cas del present treball, la mostra utilitzada ha estat la mostra sistemàtica. Les característiques principals d'aquesta mostra és que l'investigador selecciona prèviament els subjectes que són inclosos en la mostra. Aquesta tipologia de mostra té un marge d'error menor a d'altres ja que els

subjectes s'han escollir a partir d'unes raons i reflexions prèvies a la tria. El punt dèbil, és que no tots els subjectes de l'univers poden formar part de la mostra. Altres tipologies de mostra són la de probabilitat, l'atzar, la intencionada o l'estratificada. Altres autors com García-Dávila y Oña les classifiquen segons la seva situació (naturals, incidentals o aleatòries) o segons la seva desviació (desviada o no desviada)

Com a mostra sistemàtica jo he escollit els objectes (equips) de l'estudi. Els equips que formen part de l'estudi estan escollits per diverses raons. La primera qüestió va ser fixar-nos en l'etapa que es trobaven els jugadors que formen la totalitat de la mostra. En aquesta recerca només ens fixem en l'etapa egocèntrica. Així doncs els jugadors dels equips que formen part de l'estudi són de les categories pre benjamí i benjamí. He escollit 4 equips de jugadors nascuts els anys 2004, 2005, 2006, 2007. Les dues primeres generacions són de jugadors benjamins i les altres dues de jugadors pre benjamins. Tots els equips formen part de categories diferents. Així obtenim més diferències entre els continguts que realitzen els equips i així crear un estudi més real de les accions que realitzen els jugadors en el conjunt de l'etapa egocèntrica. Un altra factor clau per escollir els equips van ser les característiques dels jugadors. En aquest estudi hi ha diferents variables com l'experiència del jugador que són claus per explicar i donar sentit a les accions que realitzen els jugadors dins del terreny de joc. Per aquesta raó els jugadors que formen la mostra de l'estudi tenen diferents experiències futbolístiques. Aquestes diferències, en molts casos expliquen el perquè els jugadors realitzen unes accions o unes altres.

Tan en els partits oficials com en els partits sense entrenadors ni influències exteriors, els equips han competit contra equips d'un perfil semblant. Això ho he pogut veure mitjançant la web de la Federació Catalana de Futbol en els partits oficials i en els partits sense entrenadors amb equips de categoria similar del propi club. Aquest fet és important, ja que les accions que realitzen els jugadors quan competeixen contra equips molt inferiors o bé molt superiors són diferents als que realitzen en partits igualats.

Totes aquestes consideracions alhora de programar l'estudi estan pensades i realitzades per donar valor i realitat a la recerca.

3.4 Esquema tàctic

Tota recerca es pot percebre des de diferents punts de visió o paradigmes. Segons allò que busquis i els mètodes que utilitzis estaràs fonamentant l'estudi des d'un paradigma o un altra. Front de qualsevol recerca hi ha tres aspectes molt importants que engloben el concepte de paradigma. Aquests tres aspectes segons Piergiorgio (2009) són identificar i escollir allò que volem estudiar, formular les hipòtesis adequades per explicar l'objecte d'estudi i preparar unes tècniques i estratègies d'investigació per obtenir informació sobre l'objecte d'estudi. En aquest aspecte recau el dubte epistemològic de què coneixem i com coneixem allò el que ens envolta i la nostra realitat. Dins de la recerca i de les visons d'aquesta, els tres paradigmes més utilitzats són el paradigma positivista, el construccionista-interpretatiu i el paradigma socio-crític. Segons l'objecte d'estudi utilitzarem un paradigma o bé un altra.

Aquesta recerca està concebuda des de la visió del paradigma neo-positivista. Aquesta visió entén que tot allò que ens envolta és realment mesurable amb xifres i es manté dins d'una realitat objectiva i lògica. El neopositivisme entén el coneixement com una dualitat entre l'investigador i el propi coneixement. Aquest coneixement ja està creat i l'investigador a de descobrir-lo. S'entén el coneixement com unes lleis naturals i immutables que no es poden modificar i, per tant, l'investigador només descobreix el coneixement i el comunica o l'expressa, no el crea.

3.4.1 Esquema tàctic hipotètic-deductiu

Segons García-Dávila y Oña (2005) al llarg de la història les tàctiques d'investigació científica utilitzades s'han desenvolupat a partir de les creences que s'havien instaurat provinents dels pensaments de filòsofs i científics. En el boom de la ciència i la revolució científica es va començar a estudiar sobre com investigar i quines estratègies utilitzar segons els objectes d'estudi. En aquest punt van aparèixer diverses tàctiques

d'investigació científica com el mètode inductiu-deductiu, el apriorístic-deductiu o el hipotètic-deductiu. En la present recerca ens basarem en aquest últim.

El mètode hipotètic-deductiu es basa en uns principis generals a partir dels quals es dedueixen aspectes concrets de l'estudi, que posteriorment podran ser demostrats o no objectivament i havent realitzat una investigació. Aquest mètode té un procés molt clar i bàsic. Mitjançant aquest procés i la seva revisió es pot arribar a obtenir un coneixement concís, coherent i sobretot objectiu amb la realitat estudiada. El procés del mètode hipotètic-deductiu és el següent:

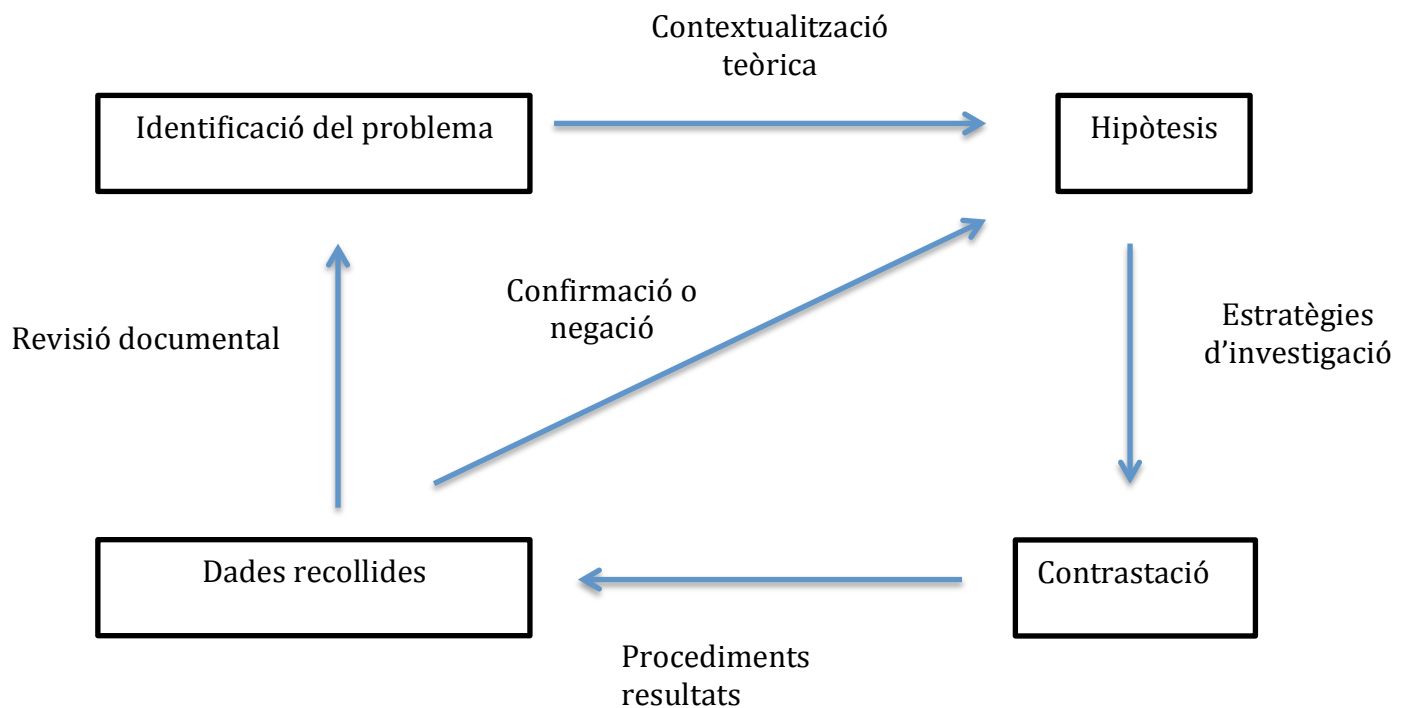

Figura 7. Cicle del mètode hipotètic—deductiu. (Adaptat de García-Dávila y Oña (2005))

Per desenvolupar aquest mètode observarem tot allò que realitza el jugador quan té la possessió de la pilota. Ens quedarem en quin gest tècnic utilitza en cada situació. En aquest treball no valorarem si ha estat utilitzat de forma efectiva o adequada. A partir d'aquí farem una quantificació de tots els gestos tècnics que ha realitzat cada jugador.

Així doncs els indicadors d'observació de la investigació són els continguts tècnics que realitzaran els jugadors sempre que tinguin la possessió de la pilota.

3.4.2 Tècniques d'investigació

Dins d'aquest context positivista i hipotètic-deductiu, l'anàlisi quantitatiu és el mètode d'investigació principal. Aquest mètode d'investigació ha de ser estructurat i que les diferents fases que el componen segueixin una seqüència lògica. Earl Babbie (2009) diu que els mètodes ens ajuden a conèixer la realitat. Segons l'autor un mètode és el model des del qual ens proposem fer recerca. Segons el mètode escollit obtindrem una tipologia d'informació o una altra.

Segons Mejía (2005) l'observació de la realitat ha de ser científica, distant i totalment neutral. El mètode quantitatiu es basa en quantificar els diferents fets socials i relacions que ens envolten mitjançant una mesura exacte i estadística. Mejía (2005) aquest mètode té l'objectiu d'entendre i explicar els fets, les causes d'allò que ens envolta i de predir les conseqüències de les nostres accions. El mètode quantitatiu percep les xifres i les respostes concretes com essencials en la recerca del coneixement. Les tècniques o els instruments més utilitzats per fer recerca dins del context positivista són els qüestionaris, les enquestes, els gràfics, les estadístiques, les escales de classificació i les observacions estructurades. Els punts forts d'aquest mètode d'investigació és que permet obtenir informació ràpida de la realitat, els instruments són fàcils d'utilitzar, es poden aplicar a molts aspectes de la realitat i permeten analitzar i fer comparacions ràpides entre dues realitats contraposades. Per un altre cantó, el mètode quantitatiu té com a principal punt feble que pots extreure molta quantitat de dades i informacions però costa saber quines d'aquestes dades i informacions són dades de qualitat. És un mètode que realça la quantitat per sobre de la qualitat. En aquest sentit és molt important saber escollir quines són les dades realment essencials i rellevants per poder realitzar recerques de qualitat. En aquestes tècniques és essencial el rol de l'observador. Aquest i la seva forma d'actuar determina el tipus d'investigació que es segueix.

En el cas del present estudi, com a observador i investigador, he adoptat un rol totalment imparcial i impersonal. M'he basat en reproduir sobre paper uns fets totalment observables, sense deixar empremta del meu punt de vista, ni desviar informació per obtenir uns resultats o uns altres.

Per un altre cantó, en el treball també hi ha un qüestionari creat per extreure informació qualitativa. Alhora de realitzar aquest qüestionari em vaig basar en les indicacions exposades per Alminos y Castejón (2006) on expliquen que la clau per crear un bon qüestionari és ser precís en les preguntes i tenir molt clar quin és el propòsit de l'estudi.

Si en l'apartat d'anàlisi d'informació quantitativa hem parlat del paradigma positivista, en l'anàlisi qualitatiu ens basarem en el paradigma interpretatiu. La principal característica d'aquest paradigma segons Corbetta (2009) és que no creu en la veritat absoluta i racional, sinó en el dubte sobre les coses que passen i sobre les que es base el seu coneixement. L'anàlisi de les tècniques qualitatives a nivell d'extracció de resultats es basarà en la observació de l'objecte d'estudi i l'anàlisi del material empíric que podré obtenir a través del qüestionari.

3.4.3 Instruments d'observació

Els instruments utilitzats en aquesta recerca pertanyen a diferents mètodes d'abstracció d'informació. En la recerca podem trobar instruments qualitius i instruments quantitius.

Els instruments quantitius explicats anteriorment tenen com a característica principal que recullen informació a través de procediments estadístics i matemàtics i que utilitzen els resultats per establir idees i suposicions a partir de la realitat observada.

L'instrument quantitatiu que he utilitzat per determinar i quantificar ha estat el programa informàtic LONGOMATCH. Aquest programa m'ha ajudat a visualitzar els vídeos gravats i controlar totes les accions que realitzen els jugadors. A part, de fer un recompte de les accions, aquest programa també permet determinar quines accions

realitza cada jugador. Aquesta informació és realment important en una recerca com aquesta.

Figura 8. Software LongoMatch (elaboració pròpia)

Figura 9. Pàgina principal amb la categorització dels continguts, Software LongoMatch (elaboració pròpia)

A part del programa LONGOMATCH, he utilitzat un document *Ad Hoc* per ajudar-me a quantificar i determinar les accions sobre el paper i en directe. Aquest document de creació pròpia és el següent:

Continguts/Subjectes	1	2	3	4	5	7	8	10	11
Conducció									
Tir									
Passada									
Control									
Control O.									
Joc aeri									
Protecció de Pilota									
Rebuig									
Centrada									
Regat									

Quadre 1. Document Ad Hoc de quantificació de resultats (elaboració pròpia)

A part, d'aquests dos instruments d'anàlisi de resultats, també he utilitzat altres tècniques qualitatives d'obtenció d'informació com els qüestionaris. Els qüestionaris els he utilitzat per observar quins continguts entrenen els entrenadors dels equips que formen la mostra, saber si coneixen la programació de continguts dels clubs i si saben en quina etapa de comprensió del joc es troben els seus jugadors. El qüestionari esmentat és el següent:

1. En quina etapa de comprensió del joc es troben els teus jugadors?

- Egocèntrica ..... ☐
- Sumativa..... ☐
- Col·lectiva..... ☐

2. Coneixes els continguts individuals que proposa el club per l'etapa de comprensió del joc que es troben els teus jugadors?

- Sí..... ☐
- No..... ☐

3. Quins continguts individuals del jugador amb pilota entrenes amb els teus jugadors.

- Passada..... ☐	- Conducció..... ☐
- Control..... ☐	- Control orientat..... ☐
- Rebuig..... ☐	- Tir..... ☐
- Centrada..... ☐	- Protecció de pilota..... ☐
- Regat..... ☐	- Joc aeri..... ☐

3.4.4 Procediments i protocols de mesura

En aquest apartat explicaré com s'ha fet el treball de camp i com s'ha recollit aquesta informació. En l'apartat de procediments la informació és més general i no entraré en aspectes concrets. D'altra banda, en els protocols sí que em centraré en aspectes més concrets sobre els procediments per obtenir i recollir la informació.

3.4.4.1 Procediments

Els dies de gravació dels partits d'entrenament on l'entrenador no hi podia ser, hi va haver un procediment molt senzill. Unes hores abans de la gravació vaig avisar als entrenadors que els gravaria en un partit i que ells no hi podrien ser. Prèviament ja els havia informat i sabien que qualsevol dia els hi podria dir i ells s'havien compromès a estar-hi d'acord.

Els dies de gravació quan els nens arribaven al camp els rebia jo. Els nens es canviaven i sortien al camp. Realitzaven un escalfament i començava al partit. Al camp només hi havia un àrbitre que no coneixien i jo que estava gravant des d'un córner. Les gravacions dels partits sense entrenadors es van dur a terme durant els mesos de gener i febrer.

Els dies de gravació de partits oficials on sí que hi havia els entrenadors, jo tampoc avisava que els gravaria. Abans de començar el partit m'instal·lava a un racó on podia gravar de forma òptima i posteriorment al partit comunicava a l'entrenador que els havia estat gravant.

Pel que fa els qüestionaris, els vaig entregar als entrenadors i ells en 5 minuts els havien d'omplir. Va ser un procediment molt simple.

3.4.4.2 Protocols

Els protocols de mesura a diferència dels procediments, estan explicats de forma més detallada i aprofundint en tots els passos realitzats durant el procés d'obtenció d'informació.

Tot va començar a finals de desembre en la reunió de clausura d'any del Club Gimnàstic de Manresa. En aquest acte celebrat en un auditori de la ciutat, hi vaig realitzar una comunicació informativa mitjançant un PREZI sobre els objectius, el context i les característiques del projecte. El meu objectiu en aquesta reunió va ser intentar incloure el club i els entrenadors dins del projecte i que es sentissin participants actius de l'estudi. Per mi era important que els entrenadors sabessin el que volia fer i quines pretensions tenia. Sense els entrenadors i la seva predisposició aquest projecte no s'hauria pogut realitzar. En aquesta reunió els hi vaig dir que un dia els gravaria en un partit d'entrenament, que ells no hi podrien ser i tampoc podien saber quin dia els gravaria. Ho decidia tot jo. Aquestes van ser les meves condicions i tots els entrenadors involucrats en la mostra ho van acceptar. El fet de no dir quin dia gravava els partits era clau. Penso que si hagués comunicat amb antelació quin dia es feia el partit, els entrenadors s'haurien pogut anticipar i comunicar indicacions als nens sobre allò que havien de realitzar. Aquest no era l'objectiu i per tant ho havia d'evitar.

D'aquesta manera vaig evitar una influència prèvia per part de l'entrenador sobre els nens. Així a mida que els nens arribaven a les instal·lacions ja no veien el seu entrenador i em trobaven a mi. Quan els nens entraven al camp, no veien en cap moment el seu entrenador. Es canviaven i feien un escalfament previ de deu minuts. Ningú els hi deia com havien de jugar. L'única referència que tenien de l'entrenador eren les posicions de sortida i els canvis que els realitzava l'àrbitre informat prèviament per l'entrenador.

Els pares no hi podien ser, així que al camp només hi havia una càmera i un àrbitre que no coneixia els nens, ni els nens el coneixien a ell. L'àrbitre era el responsable de fer els canvis. L'única tasca de l'entrenador era entregar un paper a l'àrbitre amb els noms dels jugadors i la seva posició dins del terreny de joc. A part d'aquesta informació, també hi havia d'incloure quins jugadors participaven en cada quart. El partit no tenia la durada exacte que tenen els partits de competició oficial. Per tal d'assegurar que es jugués un temps real del partit vaig modificar el temps de joc. Vaig mirar d'anticiparme a possibles pèrdues de temps no intencionades com lesions o pilotes fora del terreny de joc afegint 30 segons a cada quart. Així doncs, els quarts dels partits d'etapa pre-benjamí tenien una durada exacte de 10 minuts i 30 segons i els d'etapa benjamí

tenien una durada de 12 minuts i 30 segons. Apart d'aquestes mesures per evitar pèrdues de temps en el joc, també vaig alimentar el camp de pilotes per reduir al màxim les pèrdues de temps.

Totes aquestes modificacions i consideracions les vaig realitzar per donar una màxima realitat als partits i d'aquesta forma poder fer a posteriori una comparació coherent entre les dues tipologies de partits observades i analitzades. Entre quart i quart els jugadors tenien dos minuts per hidratar-se i parlar entre ells sobre aspectes del joc. Un cop acabat el partit, jo assistia al camp i em quedava sol amb els dos equips que havien participat en el partit. Un cop amb ells el meu objectiu era mantenir una conversa distesa sobre què els hi havia semblat l'experiència de jugar sense entrenadors, si s'havien trobat còmodes, què els havia agradat, què no els hi havia agradat...

Tots els quatre partits d'entrenament gravats van tenir aquesta metodologia, procediments i protocols.

Per un altre cantó, els partits oficials en competició de la Federació Catalana de Futbol es van gravar sense que l'entrenador ho sàpigues prèviament. Jo assistia al camp i em posava a gravar sense comunicar-ho ni al club, ni als entrenadors. L'objectiu de fer-ho així era el mateix que en els partits d'entrenament, evitar possibles influències de l'entrenador sobre els nens al veure que els gravava.

Un cop els partits gravats, traspassava els vídeos de la càmera a l'ordinador i ho analitzava amb el programa LONGOMATCH en la seva versió 0.18.19.

Malgrat les dificultats per intentar aïllar als nens de totes les possibles influències exteriors, totes les consideracions tant en els partits d'entrenament com en els partits oficials, estan realitzades per minimitzar els agents exteriors i influenciadors.

3.5 Aspectes ètics

Per fer una recerca d'aquestes característiques, tal com diu Gutierrez-Dávila i Oña (2005) s'han de complir diferents aspectes burocràtics entre els quals es troben els diferents aspectes ètics. Aquests aspectes ètics s'han de realitzar sempre que es treballi o es realitzin estudis sobre el comportament d'animals o de persones.

Així doncs si es dóna el cas que la investigació observa a animals o persones els autors Gutierrez-Dávila i Oña (2005) diuen: “ En este caso hay que indicar si los procedimientos empleados han respetado o no los criterios éticos del comité responsable de experimentación humana (Comité ético de las Instituciones y la declaración de Helsinki de 1975, enmendada en 1983)”

Aquesta declaració esmenta que no es podran incloure dins de les recerques els noms dels subjectes ni les seves inicials.

En l'annex es podran trobar els diferents documents corresponents a aquests aspectes ètics.

4. Anàlisi, discussió i comunicació dels resultats

Després de consultar i analitzar tota la fonamentació teòrica i realitzar el treball de camp s'han obtinguts uns resultats. En aquest apartat, es discutiran aquests resultats i es contrastaran i justificaran amb allò que diuen referents bibliogràfics sobre el tema. En aquest apartat també s'hi poden trobar unes conclusions finals realitzades a partir dels resultats obtinguts i les limitacions i perspectives de futur que se'm plantegen després d'haver realitzar la recerca.

4.1 Resultats, interpretació i comunicació dels resultats

Després de desenvolupar el marc metodològic i de realitzar el treball de camp, en aquest apartat realitzaré la corresponent interpretació, valoració i comunicació dels resultats mitjançant gràfiques i taules numèriques. Tots els resultats obtinguts estan contrastats amb autors experts matèria.

El Club Gimnàstic de Manresa planteja dins de la seva programació i planificació de continguts per l'etapa egocèntrica, que els entrenadors han d'entrenar les accions de conducció, passada, tir i protecció de pilota. Aquestes accions segons el club són les més importants i necessàries per tal de poder desenvolupar de forma més òptima els jugadors de base del club. Malgrat aquest aspecte, el club no determina els entrenaments als entrenadors i la programació és de caràcter consultiu i de consell, els entrenadors no estan obligats a seguir-la. En aquest context al preguntar, mitjançant un qüestionari, si els entrenadors coneixien aquesta planificació la resposta va ser afirmativa en tots els casos. Tots els entrenadors coneixen aquesta planificació però cap les segueix, ja que els continguts que entrenen són diferents als que proposa la planificació. Per observar les respostes dels entrenadors veure l'annex.

En el gràfic següent podem observar tots els continguts que es van donar en els partits sense la presència de l'entrenador ni dels pares.

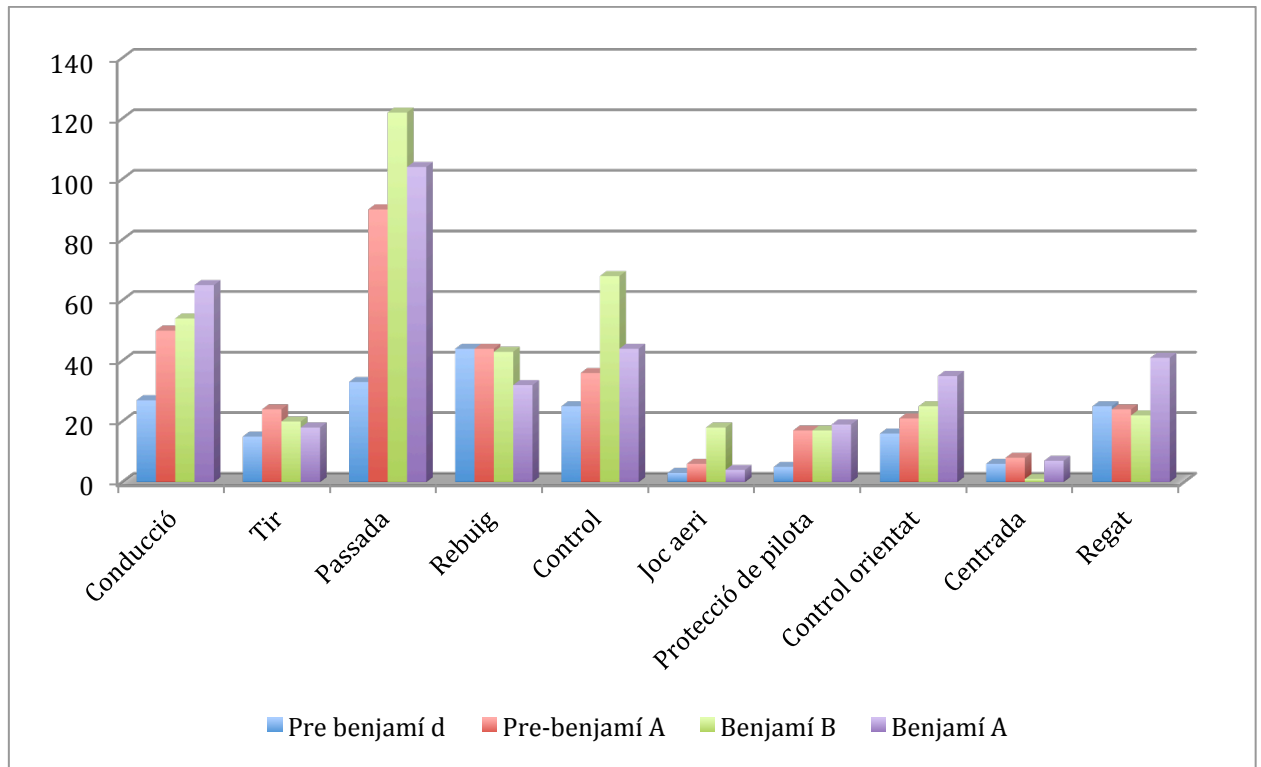

Figura 10. N° d'accions en els partits sense entrenador (elaboració pròpia)

Com podem observar en el gràfic 1 els continguts futbolístics que més es repeteixen i es produeixen en els partits sense influències exteriors són les passades (349), les conduccions (196), els controls (173) i els rebuigs (164). D'altra banda els continguts que han tingut menys influència en els partits han estat el joc aeri (31) i les centrades (21). Cal dir, que l'acció tècnica del tir, tot i no sé de les més efectuades, en proporció a la única zona del joc que es pot produir (zona de finalització) té molt pes dins del joc de tots els quatre equips analitzats (77). Com es pot veure en la següent imatge, la majoria de xuts es produeixen en la zona blava de la imatge. Això fa que el tir tingui una zona molt limitada per produir-se, comparada amb la resta d'accions que es poden desenvolupar en qualsevol posició del camp.

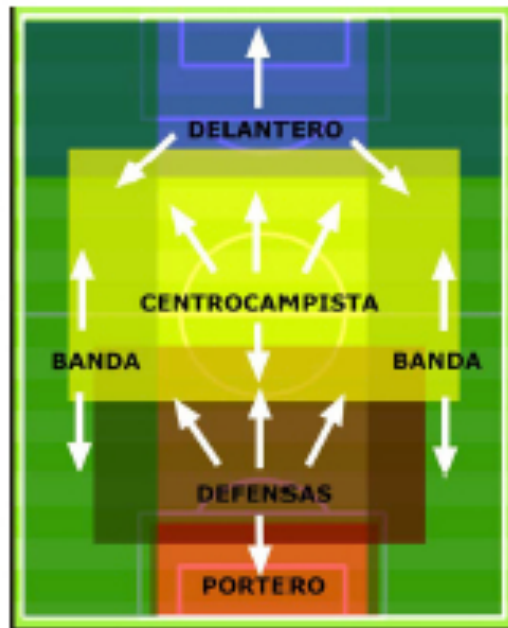

Figura 11. Zones del camp

A continuació podem veure el gràfic que ens mostra les accions que van realitzar els jugadors en els partits de competició oficial on hi havia la presència d'entrenadors i pares.

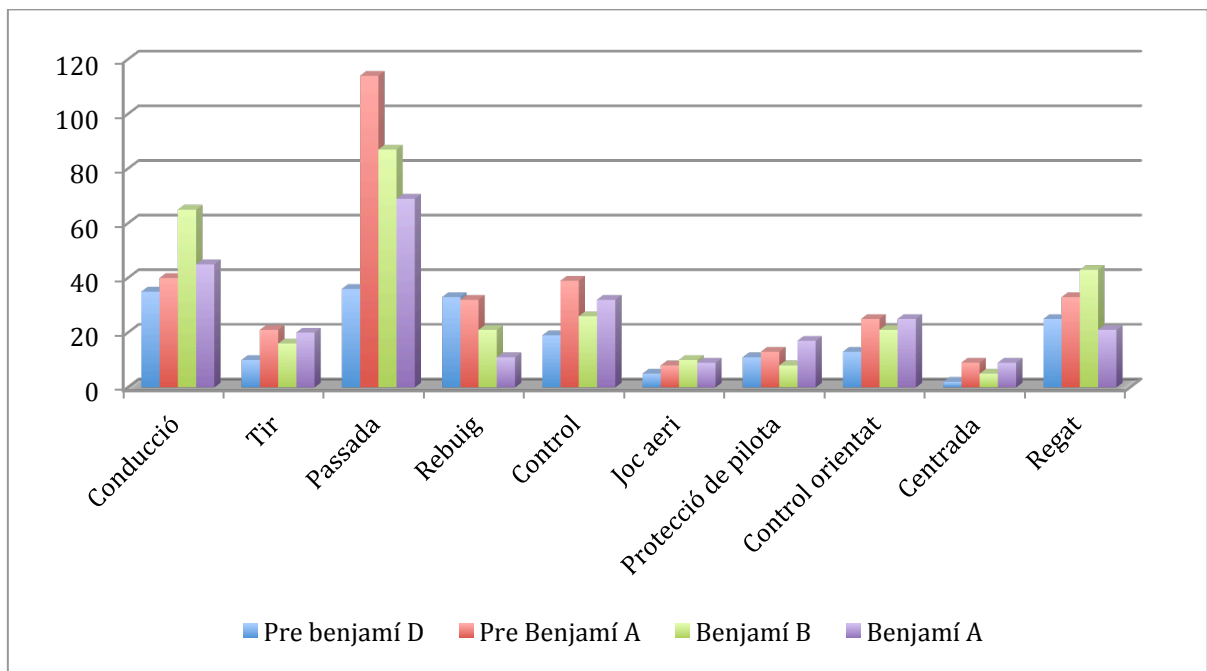

Figura 12. N° d'accions en els partits amb els entrenadors (elaboració pròpia)

En aquest gràfic podem observar les diferències existents entre els continguts que realitzen els jugadors quan hi ha l'entrenador i quan no hi és. En primer lloc podem constatar que els equips que més canvien la seva forma d'actuar en funció de l'entrenador són el pre benjamí D i el pre benjamí A. Aquest fet és comprensible ja que són els equips més joves que formen la mostra i per tant, tenen menys experiència futbolística. En els equips benjamins hi ha més relació entre els continguts que realitzen quan no hi ha l'entrenador i quan sí que hi és.

En segon lloc, un dels fets que s'observa és que en els partits amb els entrenadors hi han moltes més accions respecte als partits sense entrenadors. Aquest fet és lògic ja que com que en general hi han més passades, aquestes són accions més ràpides que els regats o les conduccions. Aquest fet però, segons Pacheco (2007) es deu a que la majoria d'entrenadors en el futbol base, avaluen els jugadors a partir dels resultats que tenen en la competició i per treure els millors resultats posen per davant la victòria a qualsevol preu a la formació. Així, Pacheco (2007) diu també que desgraciadament el futbol professional s'ha adoptat com el model a seguir en el futbol base. A més, explica que avui en dia hi ha una conspiració contra el desenvolupament del talent futbolístic perquè hi han masses entrenadors que per buscar la victòria deixen de formar els seus jugadors. En aquest sentit Wein (1995) també diu que hem de deixar que els nens creixin amb la pilota sense pressionar-los a realitzar accions que no estan preparats per fer. Wein (1995) diu: "Ganar una copa menos en el fútbol base significa muchas veces ganar un extraordinario jugador más".

En el següent gràfic podem observar tots els continguts realitzats en els 8 partits analitzats. En total estem analitzant 2.362 accions dividides en 10 categories diferents. Les accions més realitzades en aquests partits són les passades (655), les conduccions (386), els controls (289), els rebuigs (260) i els regats (213). El tir també té molta representació si tenim en compte que només es dona en una zona molt concreta del terreny de joc.

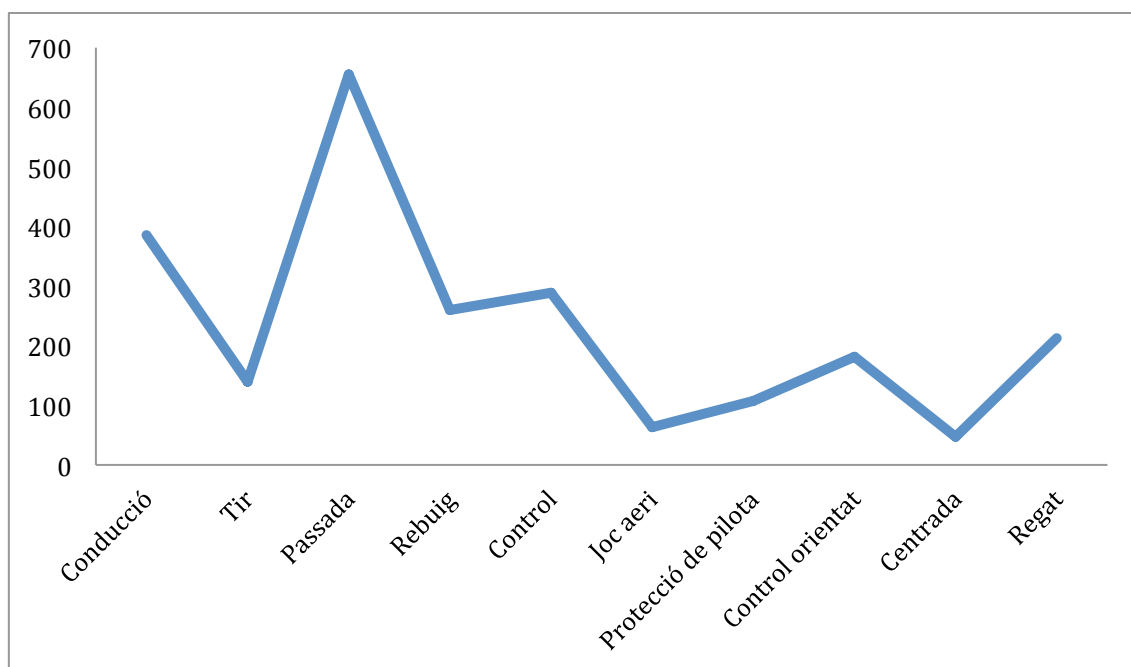

Figura 13. Quantificació d'accions totals (elaboració pròpia)

També he realitzat un gràfic on podem observar els continguts efectuats segons si els jugadors són pre benjamins o benjamins. Com podem observar els jugadors d'equips benjamins realitzen moltes més accions a causa de que juguen 8 minuts més cada partit. Tot i això, els registres de les dues etapes són molt semblants en tots els continguts menys en el de les passades, ja que els benjamins han realitzat 109 passades més. L'únic contingut que han realitzat més cops els pre benjamins és el del rebuig.

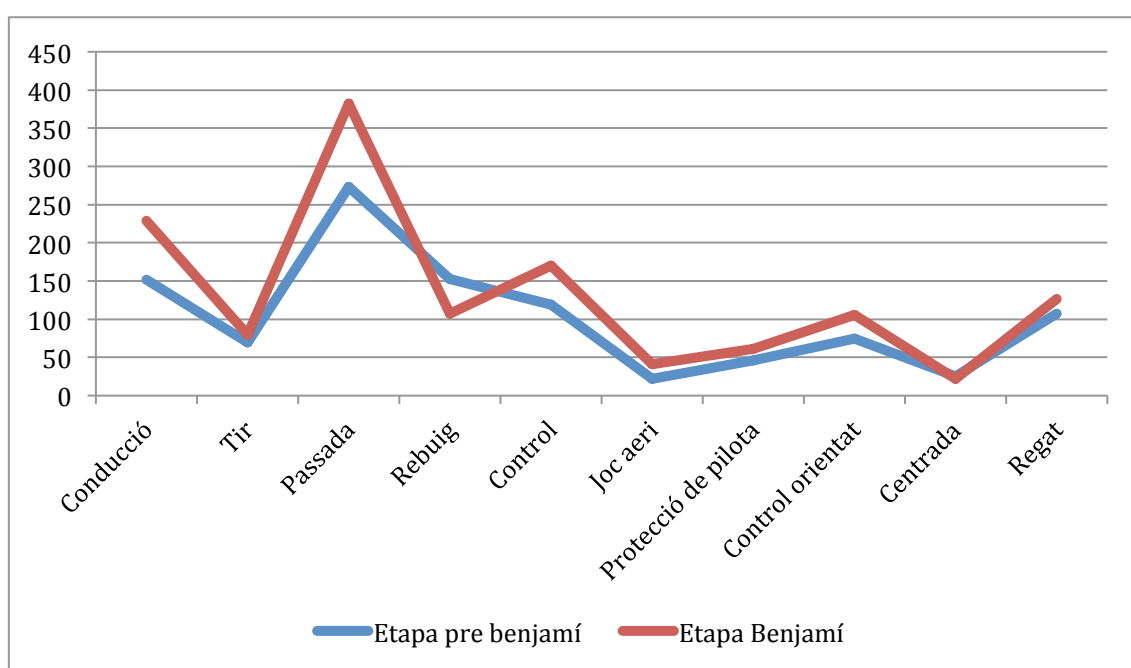

Figura 14. Accions dividides per etapes (elaboració pròpia)

En el Marc General vam determinar uns objectius específics. Un d'aquests objectius és establir l'etapa de comprensió del joc dels jugadors que formen la mostra. Un altre objectiu específic és comprovar si els factors de categoria, temps que porten jugant a futbol i intervenció activa o no de l'entrenador, influeixen en els continguts d'entrenament que el jugador amb pilota hauria entrenar segons l'etapa de comprensió de joc egocèntrica.

Per tal de complir aquests objectius em baso amb Sans i Frattarola (2009). Aquests autors van establir que quan un jugador disposa la possessió de la pilota només pot realitzar 5 accions tàctiques. Aquestes accions són:

1. Progressar.
2. Conservar la pilota.
3. Jugar en emergència.
4. Canvis d'orientació.
5. Finalitzar la jugada.

Així doncs, aquestes són les intencions tàctiques existents en el futbol segons Sans i Frattarola (2009). Aquestes intencions tàctiques es poden realitzar mitjançant diferents accions. Segons la tipologia d'accions que realitzin els jugadors pertanyeran a l'etapa egocèntrica o sumativa i tindran una intenció tàctica determinada. Segons els autors les accions tècniques habituals per realitzar cada intenció tàctica són:

Intenció tàctica	Acció tècnica
Progressar	Conducció, regat, protecció de pilota
Conservar la pilota	Passada
Jugar en emergència	Rebuig o passada
Canviar l'orientació	Passada
Finalitzar la jugada	Tir

Així doncs si els jugadors que formen part de la mostra realitzen més accions tècniques individuals amb la intenció tàctica de progressar (conducció i regat) pertanyeran a l'etapa egocèntrica. Si en canvi, realitzen més accions tècniques col·lectives (passada) pertanyeran a l'etapa sumativa.

Els altres continguts que no apareixen en el quadre anterior com els controls, els controls orientats, la protecció de pilota, la centrada o el joc aeri, és perquè són eines o recursos per realitzar diferents habilitats com fer-nos amb el control de la pilota o tocar una pilota amb el cap.

Amb aquestes consideracions extretes de Sans i Frattarola (2009) he realitzat els següents quadres mostrant les dades dels partits analitzats jugador per jugador i arran d'aquest anàlisi l'etapa ludològica de cada jugador.

Llegenda

E=Egocèntrica
S=Sumativa
F= Falten dades per determinar-ho
U=Categoria única
POR=Porter
LAT=Laterals
CEN= Centrals
MIG= Migcampistes
DAV= Davaners
PR=Preferent

Pre-benjamí D

Continguts/Subjectes	1	4	5	6	7	8	9	10
Conducció	0	0	1	11	4	13	14	19
Tir	0	0	0	1	2	2	4	14
Passada	0	2	6	4	15	21	4	23

Control	0	2	8	4	4	11	3	13
Joc aeri	0	0	0	0	0	3	0	5
Rebuig	7	8	32	7	5	2	1	19
Control orientat	0	1	0	8	2	8	3	8
Protecció de pilota	0	0	1	1	1	4	3	4
Centrada	0	0	0	0	0	0	0	8
Regat	0	0	0	6	7	7	20	11
Total Accions	7	13	45	42	33	71	68	122
Posició	POR	LAT	CEN	LAT	DAV	MIG	DAV	CEN
Experiència Futbolística	2	2	2	1	1	1	2	2
Categoria	U	U	U	U	U	U	U	U
Nº accions individuals	0	0	2	17	11	20	32	20
Nº accions col·lectives	0	2	6	4	8	20	4	23
Etape Ludològica	F	S	S	E	E	E	E	S

Quadre 2. Continguts pre benjamí D (elaboració pròpia)

Pre-benjamí A

Continguts/Subjectes	1	2	3	4	5	7	8	10	11
Conducció	0	6	5	9	5	25	11	21	7
Tir	0	3	0	8	3	2	8	14	5
Passada	5	16	20	43	17	16	28	40	11
Control	0	7	7	15	4	6	7	7	10

Joc aeri	0	0	1	7	1	0	3	3	0
Rebuig	11	4	20	16	3	4	8	2	1
Control orientat	0	9	4	3	0	3	4	7	4
Protecció de pilota	0	1	1	3	0	1	6	12	5
Centrada	0	0	0	1	4	1	1	12	1
Regat	0	1	1	5	0	23	8	20	8
Total Accions	16	47	56	106	38	56	93	141	52
Posició	POR	LAT	CEN	MIG	LAT	DAV	LAT	MIG	DAV
Experiència Futbolística	4	3	3	2	3	2	3	2	2
Categoria	U	U	U	U	U	U	U	U	U
Nº accions individuals	0	8	7	17	5	49	25	53	20
Nº accions col·lectives	5	16	20	43	17	16	28	40	11
Etape Ludològica	S	S	S	S	S	E	S	E	E

Quadre 3. Continguts pre benjamí A (elaboració pròpia)

Benjamí B

Continguts/Subjectes	1	4	7	8	9	10	11	12
Conducció	3	16	8	17	18	14	33	12
Tir	0	4	6	10	6	0	5	0
Passada	23	30	28	27	19	21	40	28
Control	7	14	7	2	11	17	15	13
Joc aeri	0	1	4	6	8	6	3	7
Rebuig	12	9	9	1	1	5	4	13

Control orientat	0	12	7	6	6	3	2	2
Protecció de pilota	0	2	1	5	2	3	2	2
Centrada	0	1	3	0	0	0	0	2
Regat	0	14	10	15	14	5	9	2
Total Accions	45	103	83	89	85	74	113	81
Posició	POR	LAT	LAT	DAV	MIG	MIG	MIG	CEN
Experiència Futbolística	4	2	3	3	2	3	3	2
Categoria	1A	1A	1A	1A	1A	1A	1A	1A
Nº accions individuals	3	30	18	32	32	19	42	14
Nº accions col·lectives	23	30	28	27	19	21	40	28
Etape Ludològica	S	E	S	E	E	S	E	S

Quadre 4 Continguts Benjamí B (elaboració pròpia)

Benjamí A

Continguts/Subjectes	1	3	5	7	8	9	10	11	12	13
Conducció	0	18	10	15	15	12	6	11	17	0
Tir	0	0	1	9	8	10	1	1	6	0
Passada	7	19	22	21	22	6	19	22	24	5
Control	2	6	7	17	7	5	9	9	15	0
Joc aeri	0	1	1	3	3	3	0	0	0	0
Rebuig	1	7	10	2	6	1	1	4	0	6
Control orientat	0	8	7	6	2	6	10	6	9	0

Protecció de pilota	0	3	0	12	4	9	4	4	2	0
Centrada	0	1	0	1	7	0	4	2	0	0
Regat	0	7	3	13	8	12	3	10	4	0
Total Accions	10	63	61	99	82	64	57	69	77	11
Posició	POR	LAT	CEN	MIG	DAV	DAV	MIG	LAT	LAT	POR
Experiència Futbolística	4	4	6	5	4	1	4	4	4	4
Categoria	PR	PR	PR	PR	PR	PR	PR	PR	PR	PR
Nº accions individuals	0	25	13	27	23	24	9	21	21	0
Nº accions col·lectives	7	19	22	21	22	6	19	22	24	5
Etape Ludològica	S	E	S	E	E	E	S	S	S	S

Quadre 5. Continguts Benjamí A (elaboració pròpia)

En les taules podem observar que en tots els equips aquells jugadors que porten menys temps jugant a futbol són aquells que es troben en l'etapa egocèntrica. D'altra banda, els jugadors que tenen més experiència futbolística ja es situen en l'etapa sumativa de comprensió del joc. Com anteriorment hem vist en el marc teòric, segons McMorris (1988) quan un jugador ha de prendre una decisió es planteja un seguit de preguntes que segueixen un ordre jeràrquic. Aquestes preguntes tenen el seu origen en accions prèvies i semblants a aquella i segons l'èxit que van tenir aquelles accions prèvies el jugador realitza una acció tècnica o una altra. El jugador amb experiència abans de realitzar una acció, pot recordar una situació semblant i pensar quina elecció va fer en aquell moment i saber si va tenir èxit o no i a partir d'aquell record realitzar una acció o una altra. D'altra banda, un jugador que no té experiència dins dels terrenys de jocs no té tanta gamma d'accions realitzades i per tant, té moltes més probabilitats de realitzar una elecció equivocada.

Un altre fet observable i que s'ha constatat en l'anàlisi dels partís és que el sistema de competició no és l'adequat. En primer lloc, hi ha moltes diferències entre els jugadors que participen més en el joc i els que no participen tant en el joc. Dins del mateix equip podem trobar jugadors que han entrat en contacte amb la pilota 13 vegades i companys seus que han tocat la pilota 122. Aquest fet ens demostra que el sistema de competició no és l'adequat pel desenvolupament significatiu dels jugadors, ja que no experimenten ni es relacionen amb regularitat amb la pilota. Segons Wein (1995) cada edat té un sistema de competició diferent adaptat a les capacitats físiques i cognitives. Segons Wein (1995) els joves futbolistes haurien de passar per competicions de 3x3, 5x5, 7x7, 9x9 i finalitzar el procés amb el 11x11. D'aquesta forma, els jugadors tindrien un procés harmònic i adaptat a ells.

El següent gràfic comparatiu, ens mostra les accions de tècnica col·lectiva (passades) que s'han produït i les accions de tècnica individual (conduccions + regats). Com es pot observar podem definir que els equips que formen la mostra en general estan més a prop de l'etapa sumativa que de l'egocèntrica. El fet de realitzar més passades que conduccions i regats significa que els jugadors estan preparats per aprendre nous continguts. S'han modificat els esquemes cognitius referents a la passada i per tant, canvia la seva forma de jugar. Aquest fet ens demostra que els jugadors que utilitzen més accions de tècnica col·lectiva ja estan fora de l'etapa egocèntrica i han après de forma significativa com associar-se amb els companys mitjançant la passada.

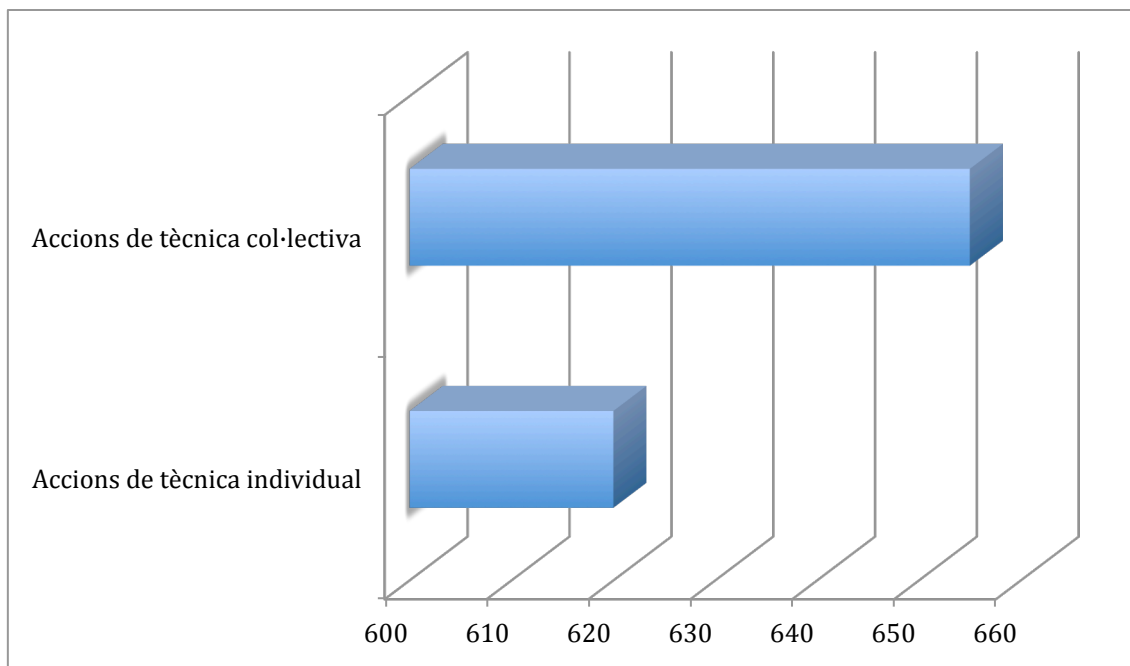

Figura 14. Accions de tècnica individual VS accions de tècnica col·lectiva (elaboració pròpia)

En total s'han analitzat el comportament de 38 jugadors. D'aquests 38 jugadors hi ha hagut un total de 23 jugadors que es troben en etapa de comprensió del joc sumativa, 14 en etapa egocèntrica i 1 que no ha realitzat prou accions per determinar en quina etapa es troba.

4.2 Conclusions

En aquest apartat constataré a través dels resultats si les hipòtesis plantejades al principi del treball s'han acceptat o bé s'han rebutjat. També podrem veure si els objectius s'han complert o no.

La primera hipòtesis era que els continguts que més s'haurien d'entrenar amb el jugador amb pilota serien la conducció, el regat, el tir i la protecció de pilota. Després d'observar els resultats podem constatar que a aquests continguts s'hi hauria d'afegir les passades. La protecció de pilota és un dels continguts que s'ha donat menys i per tant, l'exclouria d'aquesta selecció. La primera hipòtesis és rebutjable.

La segona hipòtesis era que la passada, els diferents tipus de control i el rebuig, també s'haurien d'entrenar però amb menys mesura que els primers. En aquesta hipòtesis hi hauria d'afegir el contingut de protecció de pilota i excloure la passada, ja que està

situada en les accions que més s'haurien d'entrenar. La segona hipòtesis també es rebutja.

La tercera hipòtesis era que la categoria i l'experiència futbolística influencien en els continguts a entrenar segons cada jugador. Aquesta hipòtesis s'ha afirmat completament. Els jugadors amb menys experiència futbolística acostumen a actuar de diferent forma envers els jugadors que ja tenen un bagatge futbolístic. Com s'ha vist en els gràfics, la categoria també afecta a les accions que realitzen els jugadors.

La quarta hipòtesis era que la presència activa de l'entrenador influenciava en els continguts que realitzen els jugadors. Aquesta hipòtesis és acceptada ja que en tots els equips canvien els resultats obtinguts, de forma més o menys significativa segons l'equip, després de les gravacions de les dues tipologies de partits.

La darrera hipòtesis era que la planificació dels continguts del Club Gimnàstic de Manresa no coincidia amb els continguts que més realitzen els jugadors en l'etapa egocèntrica. Aquesta hipòtesis l'he de rebutjar ja que els continguts que proposa el club i allò que realitzen els jugadors és diferent. El club proposa la passada com els continguts que més s'han d'entrenar, però també hi afegeix la protecció de pilota i com s'ha vist, la protecció de pilota no és dels continguts més utilitzats.

En l'apartat dels objectius, vaig plantejar un objectiu general i tres específics. L'objectiu general era determinar i quantificar quins continguts del jugador amb pilota s'haurien d'entrenar dins l'etapa de comprensió del joc egocèntrica en el club Gimnàstic de Manresa. Aquest objectiu s'ha complert ja que he realitzat la quantificació dels continguts i he determinat quins continguts s'haurien d'entrenar en l'etapa de comprensió del joc egocèntrica en l'esmentat Club.

D'altra banda els objectius específics eren establir en quina etapa de comprensió del joc es troben els jugadors que formen la mostra, comprovar si els factors de categoria, temps que porten jugant a futbol i intervenció activa o no de l'entrenador, influeixen en els continguts d'entrenament que el jugador amb pilota hauria entrenar segons l'etapa de comprensió de joc egocèntrica i comparar la planificació de continguts del club amb els continguts d'entrenament de l'etapa egocèntrica que han sortit en els resultats. Aquests tres objectius específics s'han complert.

La resposta a la pregunta de quins continguts del jugador amb pilota s'haurien d'entrenar al Club Gimnàstic de Manresa en l'etapa de comprensió del joc egocèntrica, després d'observar, avaluar i analitzar els diferents equips que formen la mostra, puc determinar que els continguts que s'haurien d'entrenar amb més mesura són la passada, el regat, la conducció i el tir.

4.3 Limitacions i perspectives de futur

Posteriorment d'haver conegut, discutit i analitzat els resultats en els apartats anteriors, he de constatar quins problemes se m'han presentat durant el transcurs del treball i de quina forma puc augmentar la potencialitat del treball de cara a un futur.

El treball final de grau, és un treball que es solapa i s'ha de combinar amb les classes de la Universitat i amb les Pràctiques corresponents al quart curs. Tot i tenir un any és complicat adaptar els horaris per portar-lo a terme des d'un inici de curs. Crec que amb més temps els resultats haurien estat més satisfactoris. Així doncs entenc el temps com un factor limitador del Treball Final de Grau. Un altre factor limitador és la mostra. Aquesta és reduïda a un sol club i a una sola etapa de comprensió del joc. Penso que si la mostra s'ampliés a diferents clubs i a altres etapes ludològiques com la sumativa o la col·lectiva, es podrien observar més bé les característiques concretes de cada etapa i els continguts a entrenar segons l'etapa.

En aquest aspecte també recau una de les principals perspectives de futur. La realització d'aquest treball em va permetre explicar el projecte en un auditori davant d'entrenadors, coordinadors i membres de la junta del Club Gimnàstic de Manresa. Aquest fet em va permetre fer partícips del projecte a la resta de membres del club i engrescar-los a seguir amb el projecte de cara a noves temporades. Així, de cara a la propera temporada es realitzarà el projecte però s'avançarà a l'etapa sumativa de comprensió del joc dels jugadors. D'aquesta forma, es podrà fer una planificació molt més objectiva i realista, amb l'objectiu de millorar la formació dels jugadors del club. Apart d'aquest projecte, la realització d'aquest treball també m'ha ajudat a iniciar altres projectes en el club. De cara a la pròxima temporada, estan programades unes jornades futbolístiques de caire formatiu i participatiu tots els dissabtes a les tardes i

de forma gairebé gratuïta per nens de 5 anys. Aquestes jornades consistiran en la realització de partits 3x3 o 4x4 amb espais reduïts, amb porteries petites i sense porters, per tal de fer que els nens participin molt en el joc i augmentin la seva relació amb la pilota. Sense haver realitzat aquest treball hagués sigut difícil poder desenvolupar aquest projecte i estic molt satisfet d'haver pogut fer el Treball Final de Grau sobre un tema que trobo apassionant i motivador.

5.Bibliografia

Babbie, Earl. (2009). *Fundamentos de la investigación social*. Editorial: Thompson. Madrid.

Corbetta, Piergiorgio. (2009). *Metodología y técnicas de investigación social*. Editorial: Mac Graw Hill. Madrid.

De Cabo, Isabel. Muniesa, Bernat. (1998) *Metodologia de les ciències socials i humanes*. Editorial: EDIUOC Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya. Barcelona

Gutiérrez-Dávila, Marcos; Oña, Antonio (2005) *Metodología en las ciencias del deporte*. Madrid: Síntesis, DL

Heinemann, Klaus (2003) *Introducción a la metodología de la investigación empírica en las ciencias del deporte*. Barcelona:Paidotribo

Lassierra i Lavega. *1051 Juegos y Formas de iniciación a los deportes de equipo*. Barcelona: Paidotribo.

Mejía, Elías (2005) *Metodología de la investigación científica*. Lima: Universidad Nacional Mayor de San Marcos.

Moreno, Rafael. Morcillo, Jose Antonio. (2004) *La enseñanza del fútbol en las escuelas Deportivas de iniciación*. Editorial: Gymnos. Madrid.

Mombaerts, Erick (2000) *Fútbol: del análisis del juego a la formación del jugador*. Barcelona: INDE

Pacheco, Rui (2007). *Fútbol: La enseñanza y el entrenamiento del futbol 7*. Barcelona: Paidotribo

Sans, Àlex. Frattarola, César. (2009) *El entrenamiento en el fútbol base*. Editorial: Paidotribo. Barcelona.

Wein, Horst (1995). *Fútbol a la medida del niño*. Vol 1. Madrid, Las Rozas: Editorial Gymnos.

Wein, Horst (1995). *Fútbol a la medida del niño*. Vol 2. Madrid, Las Rozas: Editorial Gymnos.